

VET VARKEN VAN NEIL LABUTE

"Kijk naar Noah en dat gelul over de zondvloed! Hij heeft de apen toch ook niet met de antilopen doen neuken, ofwel soms? Dat is gewoon een natuurwet. 'Soort zoekt soort'."

Tom en Helena lopen elkaar in een restaurant letterlijk tegen het lijf. Zo moeilijk is dat niet, want Helena neemt op z'n zachtst gezegd nogal wat ruimte in: ze is ronduit dik. Ze worden verliefd en genieten van elkaar. Maar alleen als niemand het ziet want Tom geneert zich voor Helena's lichaam. Wanneer Toms ex-liefje en een collega lucht krijgen van zijn 'affaire met dat vet varken', komt hun relatie zwaar onder druk te staan. Een bedrijfsfeestje met een partijtje 'beachvolley' wordt de ultieme relatietest.

Met scherpe en extreem grappige dialogen schetst de Amerikaanse theaterauteur Neil LaBute een pijnlijk herkenbare samenleving waar een genadeloze slogan geldt: 'soort zoekt soort'.

PREMIÈRE: 17-02-2007, Theatermakersgroep De Queeste

tekst: Neil LaBute
regie: Annelore Kodde
vertaling: Micheal De Cock
spel: Joost Horward, Folmer Overdiep, Helena van den Berge en Nele van Rompaey
dramaturgie: Caroline Fransens
decorontwerp: Geert Peymen
kostuumontwerp: Lieve Pynoo
productie: Bart Vanreusel
stage regie-assistente: Turid Sintobin

DE PERS OVER 'VET VARKEN'

De Standaard, Geert Sels, maart 2007

Liefde in tijden van Obesitas.

LaBute schrijft betoverend levensecht. In dit stuk, uit 2004, staat zijn techniek dermate op punt dat hij je meetroont in wat nuchter beschouwd een zeer onaannemelijke tranche de vie is.

Een niet onaardige jongeman, behoorlijke job, leuke vriendenkring, met een pittige collega die zich op een presenteerblaadje aanbiedt voor een relatie, begint uit te gaan met Helena. Die is opgewekt, realistisch, maar kolossaal moddervet. Voor haar rol is Helena Van den Berge gewatteerd als een stootkussen op het circuit van Zolder. Wat bezielt die man?

Alle argumenten die je kunt bedenken, heeft LaBute tevoren voor je voeten weggemaaid. In zijn dialogen voel je tussen de twee toenadering ontstaan. Met de onzekerheid van een tienerverliefdheid tasten ze elkaar af. LaBute gebruikt alle technieken van de komedie, en speelt hij met vergissingen, misverstanden en smoesjes. De collega van Tom - een etter van een practical joker die Plyboy "leest" - is er op uit de broze relatie te ontmaskeren. Zijn ex-vriendin is zo jaloers dat ze haar gram wil halen.

LaBute schreef een vlot verteerbare "well made play". Voor de rest lokt hij ons mee in een soort laboratoriumsituatie, alsof hij zelf wel eens wil zien hoe die onwaarschijnlijke ontmoeting afloopt. Zoals hij erin slaagt ons te doen geloven in de oprechtheid van Tom, zo laat hij ons op het eind begrijpen waarom het niks wordt. De relatie heeft veel externe druk te weerstaan, maar voor het eerst lijkt Tom weer in staat zijn gezond verstand te laten spreken.

Bij De Queeste zat voor het eerst Annelore Kodde in de regiestoel, een jong talent dat toto dusver vooral in Het Vervolg (Maastricht) en Theater Oostpool (Arnhem) aan het werk was.

De Volkskrant, Karin Veraart, maart 2007

Dikke mensen kunnen het wel schudden.

Helena is gevat en gezellig, ze houdt van lekker eten, heeft een interessante kijk op films en een prachtige lach. Als Tom haar tegenkomt in een lunchtent heeft ze net een sollicitatiegesprek achter de rug; ze is mooi opgedoft ook nog eens. Tom reageert bepaald klungelig op haar aanwezigheid. Maar dat heeft met bovenstaande bar weinig te maken. Helena is namelijk moddervet.

Als hij bij gebrek aan een andere plaats, met enige tegenzin aan haar tafeltje komt zitten, weet hij zich geen raad. Zij is het gewend en maakt vlotte grapjes, die hij van schrik nauwelijks kan volgen. Uiteraard ben je meteen op haar hand; maar hoe leuk ook, ze maakt vooral indruk door het aureool van eenzaamheid dat haar omgeeft.

De Amerikaanse auteur Neil LaBute (1963) snijdt met Vet Varken (2004) een onderwerp aan dat zeker in zijn eigen land een serieuze actuele lading heeft: overgewicht en de sociale repercussies daarvan. Hij doet dat slim en overtuigend, met slechts vier personages als pijlers: Tom, de vlotte vent die zijn lekkere leventje onder druk ziet komen als zijn afwijkende keus (voor Helena) oneindig hoon wekt van een platvloerse kantoorgenoot en een collegaatje met wie hij eerder iets had.

Die grove contouren worden vervolgens ingekleurd met fijne vileine zinnnetjes en ternauwernood verkapte botheden die langzaam maar zeker toewerken naar een misselijke conclusie: dikke mensen kunnen het schudden.

De acteurs van De Queeste pakken het stuk mooi op - met name Helena Van den Berge (als Helena) en Nele Van Rompaey als de hittepetitterige versmade minnares. Regisseuse Annelore Kodde zou misschien iets meer uit de twee mannen kunnen halen; ze zijn nu soms wat clichématig. Hetgeen in zekere zin ook opgaat voor de regie als geheel: keurig en helder, mag iets gedurfter. Al met al een prima introductie van deze prikkelende LaBute.

Theatermaggezien, Roger Arteel, 26-03-2007

Moed in een wereld van conformisme.

De Queeste wil "nieuwgeschreven drama" opvoeren dat tegelijk ook een politiek engagement inhoudt. Niet vanuit partijpolitiek, maar vanuit een standpunt dat de hele mens omvat, die niet allen fast food, beursnotities en computerspelletjes leeft, maar nog talloze andere behoeften kan hebben. Het complexe van de samenleving maakt theatermaken dan ook niet makkelijker. Niet voor de schrijver, die een bepaalde 'vergissing' meent te merken en niet voor de vertolkers die een zo groot mogelijk publiek willen bereiken. Met Fat Pig, als Vet Varken vlot vertaald door Michael de Cock, geeft de Queeste de indruk zich vooral op een jong publiek te willen richten. Tot tieners en twintigers die wellicht het meest benaderd en belaagd worden door de media, die momenteel in grote mate de gedragscodes beïnvloeden. Wie bijvoorbeeld niet slank is, is gezien, zo blijkt uit de dagelijkse reclames. En wie zich niet conform met de door de commercie opgedrongen normen gedraagt, wordt uitgesloten. Neil LaBute zowel als De Queeste zijn echter niet in de valkuilen van belering, slogans of versimpeling getrapt. Wat eigenlijk als een anekdote, om niet te zeggen een cliché, begint, wordt stilaan uitgegroot en doorgelicht. Een beetje overacting is hier echt op zijn plaats. In de regie van Annelore Kodde blijft de sterke cast echter in evenwicht. De chocomousse van het begin, wordt stilaan een moeilijker te verteren brij. Vooral voor yuppie Tom, een meeloper in een bedrijf waar bij momenten de gekte zich van de gefrustreerde secretaresse Geena meeste rmaakt. Het komt daarop neer dat Tom, ondanks alles, Geena negeert en verliefd wordt op de zeer corpulente Helena en dat zijn onmiddellijke omgeving dat om diverse redenen niet slikt. Helena is bereid iets aan haar uiterlijk te doen en zij straalt een zodanige beminnelijkheid uit dat zij Tom treft in het verborgen hoekje van zijn hart. Tom beseft opeens wat liefde echt kan zijn maar dat beseft is niet opgewassen tegen de drijfverijen van collega Kramer die met zijn haast duivels genoeg de labiele Tom pest en tenslotte terug in de maatpakkudde trekt. Vet Varken heeft geen happy end. Het slot is voorspelbaar maar daarom niet minder pijnlijk. De voorstelling evolueert van een reeks herkenbare, zeg maar oppervlakkige toestanden, naar een kern waarin het gebrek aan moed om zijn hart te volgen voor een bittere nasmaak zorgt. Het menselijk tekort haalt de bovenhand. Een niet geringe verdienste voor het werk van LaBute en voor De Queeste die met Vet Varken haar plaats verstevigt in het Vlaams theaterlandschap.

Het belang van Limburg, Christof Rutten, 21-03-2007

Ons denken en doen daadwerkelijk veranderen zal 'Vet Varken' niet doen, maar de laatste voorstelling van De Queeste houdt het publiek wel degelijk een spiegel voor. Niet fraai wat u daarin te zien krijgt: onze maatschappij waarin het opgelegde schoonheidsideaal met de scepter zwaait. Concreet wordt dat in 'Vet Varken' voorgesteld met het verhaal van Helena (Helena van den Berge) en Tom (Folmer Overdiep). Tom raakt gefascineerd door Helena, die dik is. Ze beginnen een relatie, maar hij heeft schrik voor de venijnige opmerkingen uit zijn omgeving, meer bepaald van een cynische collega (Joost Horward) en een gefrustreerd ex-liefje (Nele van Rompaey). Af en toe mogen de scènes wat gebalder en de dames komen in hun spel natuurlijker over dan hun mannelijke collega's, maar het knapste aan 'Vet Varken' is dat je toch nog gaat/wil geloven in iets goeds, - ook al zie je de bui al lang hangen - waardoor het einde (de realiteit) des te harder aankomt.